

This project is co-funded
by the Republic of Serbia

This project is funded
by the European Union

Projekat “Podrška daljem unapređenju sistema javnih nabavki u Republici Srbiji”, IPA 2013

PROCENJENA VREDNOST JAVNE NABAVKE

Georghe Cazan, Ekspert za javne nabavke

“Envoy Conference”, Beograd, 26 Septembar 2018

Republic of Serbia
Public procurement office

Implemented
by

giz

International
Services

KPMG

EU Support for Further Improvement of
Public Procurement System
in Serbia

PROCENJENA VREDNOST

- Proces planiranja je presudan za uspeh postupka nabavke
- Određivanje procenjene vrednosti predmeta javne nabavke predstavlja suštinski element procesa javnih nabavki u fazi pre dodele ugovora
- Procenjena vrednost predmeta javne nabavke je ekonomski koncept koji se odnosi na najverovatniju cenu koju bi ugovorni organ trebalo da plati za kupovinu roba, usluga ili radova, u datom vremenu i u datim okolnostima
- Procenjenu vrednost treba uključiti u Plan nabavke

METODE ODREĐIVANJA PROCENJENE VREDNOSTI

1. Istraživanje tržišta

- **Izvori**

- Katalozi i objavljeni cenovnici
- Tržišna konsultacija

- **Prednosti**

- Jednostavnost (katalozi i objavljeni cenovnici)
- Direktni kontakti sa mogućim ponuđačima (tržišna konsultacija)

- **Rizici**

- Katalozi/tržišni cenovnici su nekad zastareli
- Naručioci mogu biti u iskušenju da izvrše analizu sa fokusom na određeni proizvod, umesto da uzmu u obzir širi izbor opcija
- Moraju se identifikovati i analizirati razlike među pojedinačnim elementima "sličnih" proizvoda

METODE ODREĐIVANJA PROCENJENE VREDNOSTI

2. Procena vrednosti po analogiji

- **Inputi:** stvarni troškovi koje je naručilac / druga organizacija izvršila u sličnim poslovima ili u sličnim potrebama, u sličnim okolnostima
- Ugovorni organ treba da proveriti da li su:
 - zahtevi prethodnog postupka nabavke bili drugačiji (u poređenju sa trenutnim potrebama)
 - uslovi tržišta promenjeni u međuvremenu
- **Faktori**
 - a) Sličnost
 - b) Količina
 - c) Inflacija

METODE ODREĐIVANJA PROCENJENE VREDNOSTI

a) Sličnost

- funkcionalne i tehničke karakteristike
- geografska lokacija
- uslovi isporuke
- uslovi plaćanja

b) Količina

- Kako bi se izbeglo nepotrebno komplikovanje analize, količine se smatraju sličnim ukoliko:

0.5 x prethodna količina < nova količina < 2 x prethodna količina

- Ukoliko količine nisu slične – pogledati primere *Analize krive učenja*

METODE ODREĐIVANJA PROCENJENE VREDNOSTI

c) Inflacija

- Da bi se izbeglo nepotrebno komplikovanje analize, istorijske cene mogu se smatrati skorašnjim (= tekućim cenama) ako su plaćene u poslednjih 12 meseci
- Tamo gde informacije o cenama nisu skorašnje, potrebno ih je prilagoditi

Zaključak:

Istorijska cena drugog proizvoda može se koristiti za analizu cena ako su ispunjeni sledeći zahtevi:

- Dobijena je na osnovu adekvatnog nadmetanja
- Isplaćena je za sličan proizvod
- Prilagođena je količini
- Prilagođena je inflaciji

METODE ODREĐIVANJA PROCENJENE VREDNOSTI

3. Procena prema parametrima

- Obračun ukupne cene vrši se **na osnovu troškova svakog glavnog elementa / aktivnosti predmeta nabavke**
- Posebno za ugovore o uslugama ili radovima (videti primer ugovora o pružanju usluga za tehničku podršku)

Direktiva JN 2014 i procenjena vrednost

- Pravila koja važe za sve vrste ugovora
- Posebna pravila koja se primenjuju za ugovore o nabavkama i uslugama
- Posebna pravila koja se primenjuju za ugovore o nabavci
- Posebna pravila koja se primenjuju za ugovore o uslugama
- Posebna pravila koja se primjenjuju za ugovore o radovima
- Pravila koja se primenjuju u slučaju inovacionog partnerstva
- Pravila za okvirne sporazume i dinamične sisteme nabavke

PRIMENA EU PRAVILA VEZANO ZA PROCENU VREDNOSTI

- Procenjena vrednost predmeta nabavke važi u trenutku pokretanja postupka javne nabavke (ako je ranije obračunavano, treba ga prilagoditi ako je neophodno)
- Procenjena vrednost treba se obračunati bez PDV
- Izračunavanje procenjene vrednosti zasniva se na ukupnom iznosu koji se plaća za ukupan obim usluga, zaliha ili radova koji se kupuju, za punu dužinu ugovora uključujući sve opcije, faze ili eventualnu obnovu ugovora (čak i ako se te opcije ili obnova naknadno ne primenjuju)
- Procenjena $V = \sum V$ partija
- **Izbor metode koja se koristi za izračunavanje procenjene vrednosti neće se vršiti vršiti s namerom isključenja te nabavke iz obima zakona ili kako bi se izbegla specifična pravila koja se primenjuju na različite pragove**

PRIMENA EU PRAVILA VEZANO ZA PROCENU VREDNOSTI

- Kršenje pravila koja se odnose na procenu vrednosti ugovora, naročito potcenjivanje vrednosti i veštačku podelu ugovora, predstavlja značajnu povredu, posebno ako rezultira primenom netransparentnih i nekonkurentnih postupaka
- U kontekstu EU nabavki, potcenjivanje ili veštačko podvajanje ugovora može dovesti do situacije kada se oglašavanje radi samo na nacionalnom nivou, čime se značajno ograničava pristup informacijama o prilikama za nadmetanje inostranim kompanijama

RELEVANTNI ASPEKTI IZBEGAVANJA VEŠTAČKE PODELE UGOVORA

- Ključni element: **zabrana podele ugovora kako bi se izbegla specifična pravila** koja se primenjuju iznad različitih pragova predviđenih zakonom
- Podela ugovora nije zabranjena ako ta odluka nema negativan efekat na primenu pravila o oglašavanju, rokovima, stepenu detalja dokumentacije o nabavci itd.
- Pitanja:
 - Kada se specifična nabavka smatra **veštački podeljenom** kako bi se izbegla primena posebnih pravila?
 - Kada bi **trebalo sabrati vrednosti** određenog predmeta nabavke?

RELEVANTNI ASPEKTI IZBEGAVANJA VEŠTAČKE PODELE UGOVORA

1. Javne nabavke

- Da bi se identifikovale situacije u kojima se javlja veštačka podela ugovora o nabavkama, najrelevantniji aspekt koji treba proveriti je „**sličnost proizvoda**”
- Recital 19 Direktive 24/2014 / EU daje objašnjenja koja se tiču koncepta „slični proizvoda”:

*”Teba razjasniti da se u svrhu procene pragova, pojam sličnih nabavki treba shvatiti kao proizvodi koji su namenjeni za identičnu ili sličnu upotrebu, dobra iz **asortimana prehrambenih proizvoda ili raznih artikala kancelarijskog nameštaja**. **Po pravilu, privredni subjekt koji posluje u dotičnoj oblasti verovatno bi prodavao ta dobra kao deo svog redovnog asortimana proizvoda.** ”*

RELEVANTNI ASPEKTI IZBEGAVANJA VEŠTAČKE PODELE UGOVORA

2. Ugovori o javnim radovima

- EU Direktive ne poznaju reč "slična" u kontekstu metoda izračunavanja procenjene vrednosti ugovora o radovima, što znači da sličnost radova nije bitna u ovom slučaju
- **C-16/98 Komisija protiv Francuske** - Sud pravde Evropske unije pojasnio je da bi analiza moguće veštačke podele ugovora o radovima trebala biti zasnovana na funkcionalnoj definiciji radova:
- „radovi" označavaju ishod izgradnje ili građevinskih radova uzetih u celini koji je sam po sebi dovoljan da ispuni ekonomsku ili tehničku funkciju; "
- **T-384/10 Kraljevina Španija protiv Komisije**

RELEVANTNI ASPEKTI IZBEGAVANJA VEŠTAČKE PODELE UGOVORA

3. Ugovori o javnim uslugama

- Kao i u slučajevima ugovora o javnim radovima, EU Direktive ne koriste reč "slična" u kontekstu regulisanja metoda izračunavanja procenjene vrednosti ugovora o javnim uslugama, što znači da sličnost usluga nije relevantna ni u ovom slučaju
- **C-574/10 Komisija protiv Nemačke** - relevantan je aspekt izvršavanja iste tehničke i ekonomske funkcije.

PITANJA, KOMENTARI?

Republic of Serbia
Public procurement office

Implemented
by

EU Support for Further Improvement of
Public Procurement System
in Serbia